

Top 10 ruských regionů, které živí celý svět

 putin-today.ru/archives/204922

Bylo jmenováno 10 největších regionů Ruska pro vývoz potravin

Ministerstvo zemědělství sestavilo hodnocení 10 hlavních ruských regionů, které nejvíce přispěly k ruskému vývozu potravin. Prvními třemi stálými vůdci jsou Rostovský region a Krasnodarský region, které byly v sovětských dobách považovány za „chlebník“ Ruska. V žebříčku jsou však na první pohled nečekaní lídři ve vývozu potravin, jako je Moskva, a také nováčci. Kdo zajišťuje příjem Ruska z vývozu potravin?

Byl sestaven rating 10 nejlepších ruských regionů, které nejvíce přispívají k exportu ruských zemědělských produktů. Loni zajistily 68 % celkového exportu zemědělských produktů ve výši 43,5 miliardy dolarů, uvádí federální centrum Agroexport pod ministerstvem zemědělství.

První tři se za posledních pět let nezměnily – jedná se o Rostovskou oblast, Moskvu a Krasnodarský kraj.

Na prvním místě je Rostovská oblast, která vydělala 8,5 miliardy dolarů na exportu, což je téměř 20 % celkového ruského zemědělského exportu. Oproti roku 2022 vzrostl o 11 %. Hlavními produkty, které jsou vyváženy, jsou pšenice (63 %) a slunečnicový olej (15 %). Ve srovnání s rokem 2019 se zemědělský export regionu zvýšil o více než 4 miliardy dolarů, tedy zdvojnásobení.

Moskva je na druhém místě. Na první pohled vypadá podoba hlavního města v tomto žebříčku nezvykle, zvláště když hlavním produktem, který Moskva vyváží, je obilí. Chyba zde však není. Tuto situaci vysvětluje skutečnost, že největší obchodníci s obilím jsou registrováni v Moskvě, vysvětluje Agroexport. Moskva vydělala na exportu zemědělských produktů 7,9 miliardy dolarů, což je o něco více než 18 % celkového zemědělského exportu. Dodávky se meziročně zvýšily o třetinu. A ve srovnání s rokem 2019 se export více než zdvojnásobil – o téměř 5 miliard dolarů. Moskva také vyváží produkty z potravinářského a zpracovatelského průmyslu.

Na třetím místě je Krasnodarské území, které prodalo zemědělské produkty za 3 miliardy dolarů na export (jeho podíl na celkovém zemědělském exportu je 7 %). Tento region však meziročně snížil export o 13 %. I když oproti roku 2019 se loni objem exportu z regionu zvýšil o 510,6 milionu dolarů. V zemědělském exportu dominují obiloviny, především pšenice (40 %), stejně jako tukové a ropné produkty. Zároveň se snížil podíl pšenice, ale zvyšují se zásilky luštěnin na zrno a výrobků z cukru.

Na čtvrtém a pátém místě jsou Přímořské území a Moskevská oblast, každý region vydělal 2 miliardy dolarů na dodávkách potravin do jiných zemí, což je 4,5 % celkového

zemědělského exportu. V peněžním vyjádření se přitom export za poslední rok v obou regionech mírně snížil, nicméně oproti roku 2019 je stále patrný nárůst.

Co exportuje Primorsky Krai? Tradičně se jedná o rybí výrobky, které tvoří ze 77 % korýši, mražené ryby, rybí filé a korýši.

Moskevská oblast zásobuje zahraniční trhy především masnými a mléčnými výrobky a také produkty potravinářského a zpracovatelského průmyslu.

Druhou pěticí v žebříčku tvoří Kaliningradský (1,9 miliardy USD) a Belgorodský region (1,3 miliardy USD), území Kamčatka (1,2 miliardy USD), Lipetsk (995 milionů USD) a Murmanský region (869 milionů USD). Novým regionem v top 10 se stal Lipecký region: loni vyvezl o třetinu více než v roce 2022.

Co dodává druhá pětka v žebříčku zahraničním trhům? Z Kaliningradu pocházejí převážně ropné a tukové produkty – řepkový olej a koláč. Region Belgorod se také specializuje na dodávky tukových a ropných produktů. Oblast Kamčatky tradičně dodává rybí produkty (mražené ryby, korýši, rybí filé, korýši atd.).

Lipecká oblast vtrhla do žebříčku díky nárůstu dodávek ropy a tuku a obilných výrobků. První desítku uzavírá Murmanská oblast, která vyváží především korýše do Číny, Jižní Koreje a Japonska.

Není náhodou, že těchto deset regionů patří mezi deset největších exportérů zemědělských produktů. Za prvé se jedná obecně o velké producenty zemědělských produktů, kteří k tomu mají nezbytné přírodní podmínky (úrodná půda nebo mořské zdroje). Za druhé, tyto regiony mají výhodnou polohu v těsné blízkosti přístavů.

„Vůdci – Rostovský region a Krasnodarský region – byli v sovětských dobách považováni za „chlebník“ Ruska, protože mají největší objemy orné půdy z ruských regionů nacházejících se v jižním klimatu a také blízkost námořní přístavy Černého moře.

To z nich dělá lídry v objemu vypěstovaných zemědělských plodin a snižuje náklady na dopravu při expedici jejich produktů na export. Jejich hlavní výhoda spočívá v jejich geografii, klimatu a zároveň velikosti, proto tyto regiony patří mezi lídry,“ říká Vladimír Chernov, analytik Freedom Finance Global. Rozvoj agrárně-průmyslového komplexu v Rostovské oblasti a Krasnodarském území jako celku je díky své vysoké základně před rozvojem v jiných regionech, dodává.

Hlavní faktor ve vedení Moskvy lze nazvat legální, protože největší počet zemědělských obchodníků je registrován v hlavním městě, souhlasí Černov.

„Prvních 10 hlavních vývozců zemědělských produktů zahrnovalo především regiony, které jsou nejbližší námořním přístavům nebo jihu Ruska, nebo se věnují rybolovu, to znamená, že jsou v těsné blízkosti vodních zdrojů země,“ poznamenává Černov.

Vyniká Lipecký region, který donedávna tohoto hodnocení nedosahoval: region do něj byl zařazen poprvé. Lipecká oblast výrazně zvýšila nabídku pšenice a slunečnicového oleje.

„V Lipecké oblasti je černozem, která je velmi úrodná. Klima je také příznivé pro pěstování jakéhokoli obilí a jiných plodin, protože Lipetsk leží přibližně 600 km jižně od Moskvy. Odtud je to ale dál do přístavů, a proto podle nás Lipecká oblast poskytla na domácí trh více zemědělských produktů,“ říká Černov.

Realizace národního projektu „Mezinárodní spolupráce a export“ pomohla zvýšit export z regionu, který není příliš blízko námořním přístavům. Během jeho realizace se export zemědělských produktů z regionu zvýšil pětinasobně na téměř 1 miliardu dolarů v roce 2023, uvedl guvernér regionu Igor Artamonov. V absolutním vyjádření bylo vyvezeno 2,6 mil. tun výrobků. Podle něj je export zemědělských produktů v rámci kraje na druhém místě za exportem produktů hutnictví železa.

„Vyrábíme tolik, že se o přebytek můžeme bezpečně podělit: loni jsme například sklídili třetí sklizeň obilí v historii regionu – 3,6 milionu tun a pro domácí spotřebu region potřebuje jen 1,8 milionu tun,“

“ vysvětlil Artamonov. Podobně je tomu i u dalšího lipeckého exportního zboží – rostlinného oleje, nealkoholických nápojů, dětské výživy a droždí.

Za posledních šest let se zdvojnásobil počet regionů, jejichž objem exportu vzrostl nejméně o 200 milionů dolarů. Jestliže v roce 2017 bylo takových regionů pouze 17, pak v roce 2023 již tuto úroveň překonalo 35 regionů, poznamenávají analytici Agroexportu.

Existuje 10 regionů, které za posledních pět let vykázaly nejvyšší tempo růstu zemědělského vývozu, a to především kvůli nízké základně. Lídrem tohoto hodnocení je Republika Tyva, která vykázala nejvyšší růst díky nárůstu zásilek ovsa a od roku 2020 i mlýnských produktů do Mongolska. Na druhém místě je Ingušská republika, která začala v roce 2022 vyvážet více kukuřice do Íránu. Na třetím místě z hlediska temp růstu za pět let je Kalmycká republika, která od roku 2019 zvyšuje vývoz obilných luštěnin a od roku 2020 jehněčího masa do Íránu.

Čtvrté místo si republika Komi zajistila zvýšenými dodávkami zeleniny a dalších zemědělských produktů do Kazachstánu a Běloruska a také kávy do Kazachstánu. Na pátém místě je Chakaská republika, která loni začala vyvážet kukuřici a také zvýšila dodávky pšenice do Kazachstánu a řepky do Číny. Altajská republika neustále zvyšuje vývoz pšenice do Kazachstánu a Kyrgyzstánu. V top 10 vysoké míry růstu zemědělského exportu jsou také Krasnojarské území, Dagestán, Ivanovo a Kurské oblasti.

A přestože objemy vývozu v tunách v těchto regionech jsou stále daleko od Rostovského regionu a Krasnodarského území, tyto regiony také začaly přispívat k příjmům z vývozu rozpočtu.

Jednou v roce 2000 byly příjmy z exportu v zemědělském sektoru pouze 1,4 miliardy dolarů, ale v roce 2023 vzrostly na 43,5 miliardy dolarů. Rusko zaujímá druhé místo na světě v externích dodávkách obilí a luštěnin, přičemž je vývozcem čísla jedna pšenice a ryb a je také na druhém místě v obchodu se slunečnicovým a řepkovým olejem a na třetím místě v dodávkách ječmene.

Do roku 2030 se může export zemědělských produktů zvýšit až na 55 miliard dolarů, očekává ministerstvo zemědělství. Ve srovnání s rokem 2021 jde o jedenapůlnásobný nárůst.

„Tatarstán má významný zemědělský potenciál. Nejde jen o produkty z ropného a tukového a obilného průmyslu, které jsou v zahraničí tradičně žádané, ale také o kvalitní masné a mléčné výrobky.

Region také produkuje vysoce zpracované zemědělské produkty, jako jsou přísady do krmiv. A to je vyšší úroveň exportních produktů vyráběných pomocí moderních technologií,“ říká Marina Anokhina, docentka katedry Corporate Governance a inovací na Ruské ekonomické univerzitě. Plechanov.

„Pro zvýšení zemědělského exportu je nutné vzít v úvahu regiony regionu Central Black Earth, jako je Voroněž nebo Tambov, kde je příznivá půda a klima pro pěstování různých plodin a relativně blízká geografická poloha od námořních přístavů. Černého moře ve srovnání se stejnou Tuvou. Slibnými regiony jsou také regiony, kde lze rozvíjet rybolov, tedy blízko vodních zdrojů Ruské federace,“ říká Vladimír Černov. A Krasnojarské území může v budoucnu patřit mezi 10 nejlepších regionů z hlediska průměrné roční míry růstu, protože aktivně zvyšuje vývoz produktů do Číny, která je jedním z největších světových dovozců, expert nevyklučuje.

Obecně je růst zemědělského exportu závislý i na dalším rozvoji infrastruktury a rozšiřování logistických tras. „Je nutné zlepšit přístavní a železniční kapacity a rozšířit dopravní koridory. Měli byste také věnovat pozornost diverzifikaci zemědělského exportního portfolia země, aby zahrnovalo specializované plodiny a vysoce zpracované produkty,“ říká Anokhina.

Olga Samofalová

<https://vz.ru>